



KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Rešava: Panel veća Apelacionog suda
sudija Mišel Pikar
sudija Emilio Gati
sudija Kaj Ambos

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 1. oktobar 2021.

Jezik originala: engleski

Stepen tajnosti: javno

Javna redigovana verzija

odluke po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o preispitivanju pritvora

Specijalizovano tužilaštvo:

Džek Smit

Branilac Hašima Tačija:

Gregori Kiho

Zastupnik žrtava:

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija:

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija:

Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija:

Venkatešvari Alagenda

PANEL VEĆA APELACIONOG SUDA Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel Apelacionog suda ili panel, odnosno Specijalizovana veća)¹ postupajući po članu 33(1)(c) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 169 Pravilnika o postupku i dokazima (u daljem tekstu: Pravilnik), rešava žalbu koju je g. Jakup Krasnići (u daljem tekstu: Krasnići ili optuženi)² 7. jula 2021. uložio na „Odluku o preispitivanju pritvora Jakupa Krasnićija (u daljem tekstu: pobijana odluka).³ Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je 19. jula 2021. odgovor u kome je iznelo stav da žalbu treba odbiti.⁴ Krasnići je 26. jula 2021. podneo repliku.⁵

I. KONTEKST

1. Dana 4. novembra 2020, Krasnići je uhapšen shodno nalogu za hapšenje koji je izdao sudija za prethodni postupak,⁶ nakon što je potvrđena optužnica protiv njega.⁷

¹ F00002, Odluka o raspoređivanju sudija u panel Apelacionog suda, 8. jula 2021. (poverljivo, stepen tajnosti je promenjen u „javno“ 30. septembra 2021).

² F00001, Žalba Krasnićijeve odbrane na odluku o preispitivanju pritvora Jakupa Krasnićija, 7. jul 2021. (poverljivo) (u daljem tekstu: žalba).

³ F00371/RED, Javna redigovana verzija odluke o preispitivanju pritvora Jakupa Krasnićija, 30. jun 2021. (prvobitna verzija podneta je 25. juna 2021) (u daljem tekstu: pobijana odluka).

⁴ F00003/RED, Javna redigovana verzija odgovora na žalbu Krasnićijeve odbrane na odluku o pritvoru iz juna 2021, 19. jul 2021. (prvobitna verzija podneta je 19. jula 2021) (u daljem tekstu: odgovor), stavovi 2, 30.

⁵ F00004, Replika Krasnićijeve odbrane na odgovor tužilaštva na žalbu Krasnićijeve odbrane na odluku o pritvoru iz juna 2021, 26. jul 2021. (poverljivo) (u daljem tekstu: replika).

⁶ F00027/RED, Javna redigovana verzija odluke po zahtevu za naloge za hapšenje i dovođenje, 26. novembar 2020. (prvobitna verzija podneta je 26. oktobra 2020); F00027/A07/COR/RED, Javna redigovana verzija naloga za hapšenje Jakupa Krasnićija, 11. novembar 2020. (prvobitna verzija podneta je 26. oktobra 2020, ispravljena verzija podneta je 28. oktobra 2020); F00044, Obaveštenje o hapšenju Jakupa Krasnićija prema pravilu 55(4), 4. novembar 2020. (strogo poverljivo i *ex parte*, stepen tajnosti je promenjen u „javno“ 20. novembra 2020), stav 4.

⁷ F00026/RED, Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija, 30. novembar 2020. (prvobitna verzija podneta je 26. oktobra 2020). Važeća optužnica podneta je 4. novembra 2020; F00045/A03, Dodatno redigovana optužnica, 4. novembar 2020. (strogo poverljivo i *ex parte*, stepen tajnosti je promenjen u „javno“ 5. novembra 2020).

2. Dana 22. januara 2021, sudija za prethodni postupak odbio je njegov zahtev za privremeno puštanje na slobodu.⁸
3. Dana 30. aprila 2021, panel Apelacionog suda odbio je Krasnićijevu žalbu na prvu odluku o pritvoru.⁹
4. Dana 25. juna 2021, nakon što je primio izjašnjenja Krasnićijeve odbrane i tužilaštva,¹⁰ sudija za prethodni postupak doneo je pobijanu odluku i naložio produženje Krasnićijevog pritvora zaključivši da i dalje postoji opasnost da će pobeći, ometati dalji postupak pred Specijalizovanim većima ili izvršiti nova krivična dela protiv lica za koja se smatra da su protivnici Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK), a među kojima ima i potencijalnih svedoka.¹¹ Sudija za prethodni postupak je dalje konstatovao da bi se uslovima koje je Krasnićić predložio za privremeno puštanje na slobodu u vezi sa prvom odlukom o pritvoru (u daljem tekstu: predloženi uslovi) u dovoljnoj meri mogla umanjiti opasnost od bekstva, ali se predloženim uslovima ili dodatnim merama ne bi u dovoljnoj meri umanjila opasnost od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima ili opasnost od izvršenja

⁸ F00122/RED, Javna redigovana verzija zahteva za privremeno puštanje na slobodu, 18. decembar 2020. (prvobitna verzija podneta je 7. decembra 2020; F00180/RED, Javna redigovana verzija ili Odluka po zahtevu Jakupa Krasnićija za privremeno puštanje na slobodu, 26. januar 2021. (prvobitna verzija podneta je 22. januara 2021), stav 52 (u daljem tekstu: prva odluka o pritvoru).

⁹ F00005/RED, Javna redigovana verzija odluke po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o privremenom puštanju na slobodu, 30. april 2021. (prvobitna verzija podneta je 30. aprila 2021) (u daljem tekstu: odluka po Krasnićijevoj žalbi), stav 84.

¹⁰ V. F00329/RED, Javna redigovana verzija izjašnjenja Krasnićijeve odbrane o preispitivanju pritvora, KSC-BC-2020-06/F00329, od 31. maja 2021, 30. jun 2021. (prvobitna verzija podneta je 31. maja 2021.) (u daljem tekstu: izjašnjenje o preispitivanju pritvora); F00345/RED, Javna redigovana verzija odgovora tužilaštva na izjašnjenje Krasnićijeve odbrane o preispitivanju pritvora, 14. jun 2021. (prvobitna verzija podneta je 10. juna 2021) (u daljem tekstu: "odgovor na preispitivanje pritvora"); F00358/RED, Javna redigovana verzija replike Krasnićijeve odbrane na odgovor tužilaštva na izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora, KSC-BC-2020-06/F00358, od 18. juna 2021, 30. jun 2021. (prvobitna verzija podneta je 18. juna 2021) (u daljem tekstu: replika na izjašnjenje o preispitivanju pritvora).

¹¹ Pobijana odluka, stavovi 30, 40, 44-45, 61.

novih krivičnih dela.¹² On je na kraju zaključio da je produženje pritvora g. Krasnićija i dalje srazmerna mera.¹³

5. Krasnićić je u žalbi izneo četiri žalbena osnova u kojima tvrdi da je u pobijanoj odluci napravljeno više grešaka u primeni prava i utvrđivanju činjenica koje su, pojedinačno i kumulativno, dovele do donošenja pogrešnog zaključka da je neophodno produženje njegovog pritvora.¹⁴ Krasnićić stoga traži da panel Apelacionog suda ispravi te greške, primeni ispravne pravne standarde na dokaze i odobri njegovo privremeno puštanje na slobodu.¹⁵

II. KRITERIJUMI PREISPITIVANJA

6. Panel Apelacionog suda primenjuje kriterijume preispitivanja interlokutornih žalbi koje je usvojio u svojoj prvoj odluci i nadalje ih primenjivao.¹⁶

III. DISKUSIJA

A. JAVNI PODNESCI

7. Panel napominje da Krasnićić još uvek nije podneo javne redigovane verzije svoje žalbe i replike. Imajući u vidu da svi podnesci koji se dostavljaju Specijalizovanim većima treba da budu javni osim ukoliko postoje izuzetni razlozi zbog kojih treba da budu poverljivi, kao i da strane u postupku treba da dostave javne redigovane verzije svih podnesaka koje su podnele panelu,¹⁷ panel nalaže Krasnićiću

¹² Pobijana odluka, stavovi 49, 53.

¹³ Pobijana odluka, stav 59.

¹⁴ Žalba, stavovi 4-5.

¹⁵ Žalba, stavovi 5, 54.

¹⁶ KSC-BC-2020-07, F00005, Odluka po žalbi Hisnija Gucatija o pitanjima u vezi s hapšenjem i pritvorom, 9. decembar 2020, stavovi 4-14. V. takođe, na primer, KSC-BC-2020-07, F00005, Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora, 9. februar 2021 (u daljem tekstu: odluka po Haradinajevoj žalbi), stavovi 11-14; odluka po Krasnićićjevoj žalbi, stavovi 4-7.

¹⁷ V. na primer KSC-BC-2020-07, F00007, Odluka o žalbi odbrane na odluku o preliminarnim podnescima, 23. jun 2021 (u daljem tekstu: odluka o žalbi Gucatija i Haradinaja na odluku o preliminarnim podnescima), stav 13; F00005/RED, Javna redigovana verzija odluke o žalbi Hašima

da podnese javne redigovane verzije žalbe i replike ili navede, putem podneska i u roku od deset dana nakon dobijanja obaveštenja o ovoj odluci, da li njihov stepen tajnosti može da se promeni u „javno“.

8. Osim toga, panel Apelacionog suda napominje da obaveza da podnesci budu što je više moguće javni nužno znači da se stepen tajnosti podnesaka mora promeniti u „javno“ (na primer, putem redigovanja) što je ranije moguće. Ne samo da se time podržava načelo javnosti postupka, već to ima i praktične prednosti jer se time pomaže panelu u oceni koje informacije navedene, na primer, u poverljivom podnesku treba da se rediguju u odluci panela, a koje mogu da se objave. Panel stoga podseća strane u postupku da dostavljaju javne redigovane verzije svojih podnesaka što je ranije moguće i da ne čekaju da im panel to naloži.

B. GREŠKA U PRIMENI STANDARDA MERODAVNOG ZA PREISPITIVANJE PRITVORA I OBRAZLOŽENOM MIŠLJENJU

1. Izjašnjenja strana u postupku

9. Krasnići tvrdi da se u pobijanoj odluci, sveukupno gledano, ne daje adekvatno obrazloženje uprkos ranijim zaključcima panela Apelacionog suda.¹⁸

10. Tužilaštvo odgovara da, budući da nema nikakvog opravdanja da se ponovo vrši ocena, sudija za prethodni postupak nije imao obavezu da dodatno obrazlaže faktore koje je panel Apelacionog suda već potvrdio, bez obzira na to što je sam taj panel zaključio da postoje nedostaci u njegovom obrazloženju i razmatrao više pitanja.¹⁹ Tužilaštvo se konkretno poziva na konstataciju panela da činjenice na kojima

Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu, 30. april 2021. (u daljem tekstu: odluka o Tačijevoj žalbi), stav 10.

¹⁸ Žalba, stav 15, gde se citira odluka po Krasnićijevoj žalbi, stav 32; replika, stav 2. Krasnići navodi dva primera izostanka obrazloženja (v. žalbu, stav 15, gde se citira pobijana odluka, stavovi 39, 60, fusnota 97) i ukazuje na druge stavove žalbe kao dodatne primere (v. žalbu, fusnota 27). V. takođe žalbu, stav 54.

¹⁹ Odgovor, stavovi 8-11.

se temelji odluka o pritvoru ne moraju iznova da se iznose u kasnijim odlukama.²⁰

Tužilaštvo dalje iznosi da je sudija za prethodni postupak dao sveobuhvatno obrazloženje prilikom razmatranja novih Krasnićijevih argumenata.²¹

2. Ocena panela Apelacionog suda

11. Panel Apelacionog suda podseća na odredbe Zakona i Pravilnika koje su relevantne za preispitivanje pritvora.

12. Član 41(10) Zakona glasi:

Sve do pravosnažnosti presude ili do puštanja na slobodu, sudija za prethodni postupak ili postupajući panel, po isteku roka od dva (2) meseca od donošenja poslednjeg rešenja o pritvoru, razmatra da li još uvek postoje razlozi za pritvor i izdaje rešenje kojim se pritvor produžava ili ukida. Strane se na to rešenje mogu žaliti panelu Apelacionog suda.

13. Pravilo 57(2) Pravilnika glasi:

Nakon određivanja sudije za prethodni postupak shodno članu 33(1)(a) Zakona i do pravosnažnosti presude, postupajući panel razmatra odluku o sudskom pritvoru po isteku dva (2) meseca od poslednje odluke o pritvoru, u skladu sa članom 41(6), (10), (11) i (12) Zakona, ili u bilo kom trenutku na zahtev optuženog ili specijalizovanog tužioca, odnosno *proprio motu* u slučaju da su se okolnosti promenile od poslednjeg razmatranja.

14. U odluci koju je panel Apelacionog suda doneo po Haradinajevoj žalbi na prvu odluku sudije za prethodni postupak o preispitivanju Haradinajevog pritvora, konstatovano je sledeće:

Nadležni panel dužan je da preispituje razloge ili okolnosti na kojima počiva odluka o pritvoru i da odlučuje o tome da li oni, shodno članu 41(6) Zakona, i dalje postoje. Nadležni panel nije dužan da daje mišljenje o faktorima o kojima je već odlučeno u prvobitnoj odluci o pritvoru, ali mora da razmotri te razloge ili okolnosti i da utvrdi da li oni još uvek postoje. Ključno je da se sudija za prethodni postupak uveri da u trenutku donošenja odluke po

²⁰ Odgovor, stav 10, gde se citira, između ostalog, odluka po Haradinajevoj žalbi, stav 55.

²¹ Odgovor, stav 10.

zahtevu za preispitivanje osnovi za produženje pritvora i dalje postoje.²²

15. Panel smatra da je potrebno dodatno objasniti kako gore navedeni zaključci treba da se tumače. S tim u vezi, panel ističe da dužnost utvrđivanja da li „još uvek postoje“²³ okolnosti na kojima se temelji odluka o pritvoru nije laka. Njome se nadležnom panelu poverava zadatak da *proprio motu* oceni da li je još uvek uveren da je, u vreme preispitivanja pritvora i u konkretnim okolnostima predmeta kada se preispitivanje vrši, pritvor optuženog i dalje opravdan.

16. Panel ima u vidu tumačenje koje je dalo Specijalizovano veće Ustavnog suda, naime, da se formulacija „da su se okolnosti promenile“ iz pravila 57(2) Pravilnika odnosi na preispitivanje pritvora u ma kom trenutku i nezavisno od obaveznog preispitivanja pritvora na svaka dva meseca. Takvim preispitivanjem se „obezbeđuje mogućnost ocenjivanja *novih* relevantnih okolnosti koje se *jave u intervalu* između razmatranja pritvora.“²⁴ Panel smatra da iako automatsko preispitivanje pritvora na svaka dva meseca, predviđeno pravilom 57(2) Pravilnika, nije strogo ograničeno na promenu okolnosti u datom slučaju, takva promena ipak može biti od presudnog značaja i mora se uzeti u obzir ako se pokrene pred panelom ili ako panel pritvor preispituje *proprio motu*.²⁵

17. S obzirom na gore navedeno, panel se uverio da je sudija za prethodni postupak primenio ispravan kriterijum.²⁶ Osim toga, panel smatra da se od sudije za prethodni postupak ne može očekivati da se bavi tvrdnjama kojima se samo ponavljaju argumenti koje je već razmotrio u ranijim odlukama.²⁷

²² Odluka po Haradinajevoj žalbi, stav 55.

²³ V. član 41(10) Zakona: „da li još uvek postoje razlozi za pritvor“.

²⁴ KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020, 26. maj 2020, stav 67.

²⁵ Pravilo 57(2) Pravilnika.

²⁶ V. pobijanu odluku, stav 19.

²⁷ V. na primer MKS, *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-1626-Red, Public Redacted Version of Judgment on the appeal of Mr Jean-Pierre Bemba Gombo against the decision of Trial Chamber III of

18. Budući da Krasnići tvrdi da sudija za prethodni postupak stalno propuštao da iznese potpuno ili bilo kakvo obrazloženje u pogledu ključnih konstatacija u osporavanoj odluci,²⁸ panel će direktno razmotriti te tvrdnje u relevantnim delovima analize koja sledi ali samo u vezi sa osporavanim zaključcima koji su konkretno navedeni.²⁹ Panel potpuno odbacuje kao neobrazloženu i nepotkrepljenu Krasnićijevu uopštenu tvrdnju o „opštem“ propustu da se iznese obrazloženo mišljenje.³⁰

C. PRIGOVORI NA OCENU DONETU U VEZI SA ČLANOM 41(6)(B) ZAKONA (PRVI I DRUGI ŽALBENI OSNOV)

1. Član 41(6)(b)(ii) Zakona

(a) Argumentacija strana u postupku

19. Pod jedan, Krasnići tvrdi da je sudija za prethodni postupak napravio grešku kad se pozvao na [BRISANO], [BRISANO].³¹ On tvrdi da je [BRISANO] jer popis napravljen u vreme pretresa nije bio dovoljno detaljan i [BRISANO] u popisu sačinjenom više od [BRISANO] kasnije. Po njegovom mišljenju, prekršen je postupak predviđen pravilom 39(4) Pravilnika i postoji značajna sumnja u pogledu pouzdanosti [BRISANO]. usled čega ona nije dopuštena prema pravilu 138(2) Pravilnika.³²

20. Alternativno i u svakom slučaju, Krasnići ostaje pri tvrdnji da je sudija za prethodni postupak neopravdano zaključio da [BRISANO]. potvrđuje da [BRISANO]³³ i da nije objasnio svoj neutemeljen zaključak da [BRISANO].³⁴

27 June 2011 entitled “Decision on Applications for Provisional Release”, 12. septembar 2011, stav 60; MKS, *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-1019, Judgment on the appeal of Mr Jean-Pierre Bemba Gombo against the decision of Trial Chamber III of 28 July 2010 entitled “Decision on the review of the detention of Mr Jean-Pierre Bemba Gombo pursuant to Rule 118(2) of the Rules of Procedure and Evidence”, 19. novembar 2010, stav 53.

²⁸ Žalba, stav 15.

²⁹ Ibid.

³⁰ V. na primer odluku po Haradinajevoj žalbi, stav 29 i sudsku praksu koja se u njoj citira.

³¹ Žalba, stavovi 17-25.

³² Žalba, stavovi 18, 21; replika, stavovi 3-4.

³³ Žalba, stav 24.

³⁴ Žalba, stavovi 24-25.

21. Pod dva, Krasnići tvrdi da je sudija za prethodni postupak neutemeljeno doneo zaključak zasnovan na nagađanju kad je konstatovao da je on na uticajnom položaju koji mu omogućuje da dobije podršku pristalice.³⁵ On iznosi da nema dokaza da je pokušavao da pridobije takvu podršku, kao i da se u pobijanoj odluci ne navodi ko su te pristalice, njihove mogućnosti ili sredstva.³⁶

22. Pod tri, Krasnići iznosi da sudija za prethodni postupak nije objasnio zašto je opasnost od zastrašivanja ili uticanja „neminovno velika“ ili zašto „nije uveren“ da se ona može „efikasno umanjiti samo oslanjanjem na zaštitne mere“.³⁷ Po Krasnićijevim rečima, time se prebacuje teret dokazivanja i ne pokazuje veza između date opasnosti i samog Krasnićija.³⁸ On tvrdi da je opasnost od uticanja uklonjena ili „značajno umanj[ena]“ brojem zaštitnih mera u ovom predmetu koje su „opse[gom] [...] bez presedana“. Sudija za prethodni postupak morao je da uzme u obzir taj faktor i nije objasnio zašto to nije bilo dovoljno da bi se umanjio rizik od ometanja postupka.³⁹

23. Tužilaštvo odgovara da Krasnići nije naveo nijednu uočljivu grešku niti opravdanje za ponovno razmatranje faktora u vezi s njegovim uticajnim položajem, [BRISANO] i atmosferi zastrašivanja.⁴⁰ Tužilaštvo iznosi da pravilo 39(4) Pravilnika nije prekršeno budući da je Krasnići primio aktuelni popis [BRISANO], i da je 28. aprila 2021. primio službeni popis [BRISANO].⁴¹ Tužilaštvo tvrdi da se pitanje „dopuštenosti“ dokaza odnosi samo na ocenu dokaza na suđenju i da je preuranjeno

³⁵ Žalba, stav 26, gde se citira pobijana odluka, stav 38.

³⁶ Žalba, stav 26, gde se citira odluka po Krasnićijevoj žalbi, stav 55.

³⁷ Žalba, stav 27, gde se citira pobijana odluka, stav 39; replika, stavovi 7-10. V. takođe žalbu, stav 15.

³⁸ Žalba, stavovi 28, 31; replika, stavovi 8, 10.

³⁹ Žalba, stavovi 29-31; replika, stavovi 9-10.

⁴⁰ Odgovor, stavovi 15, 19, 21. V. takođe odgovor, stavovi 10-11.

⁴¹ Odgovor, stavovi 16-17.

sada odlučivati o dopuštenosti [BRISANO].⁴² U svakom slučaju, tužilaštvo smatra da je sudija za prethodni postupak detaljno objasnio zašto [BRISANO].⁴³

24. Na kraju, kad je reč o zaštitnim merama, tužilaštvo iznosi da sudija za prethodni postupak nije napravio grešku i nije morao ponovo da obrazlaže svoj zaključak o tome da je opasnost kojoj su izloženi svedoci tužilaštva u ovom predmetu „neminovno velika“.⁴⁴ Po rečima tužilaštva, Krasnićijevim pozivanjem na broj zaštitnih mera, od kojih mnoge potiču iz vremena pre prve odluke o pritvoru, ne ukazuje se na uočljivu grešku sudije za prethodni postupak.⁴⁵

25. Krasnici u svojoj replici iznosi da tužilaštvu ne treba dozvoliti da se poziva na nedopuštene dokumente pribavljene kršenjem odredbi Pravilnika.⁴⁶ On osporava pozivanje tužilaštva na sudsku praksu Međunarodnog krivičnog suda koja, kako Krasnici tvrdi, ne pokazuje da pitanje dopuštenosti nikada nije relevantno za privremeno puštanje na slobodu.⁴⁷

(b) Ocena panela Apelacionog suda

26. Sudija za prethodni postupak je zaključio da rizik da će Krasnici ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima prema članu 41(6)(b)(ii) Zakona i dalje postoji s obzirom na sledeće faktore: (i) [BRISANO]; (ii) njegov uticajni položaj koji mu omogućuje da pribavi podršku pristalica, i (iii) stalna atmosfera zastrašivanja svedoka i ometanja krivičnih postupaka koji se vode protiv bivših pripadnika OVK.⁴⁸

⁴² Odgovor, stav 17. Tužilaštvo iznosi da veće ne mora da razmatra dopuštenost dokaza za potrebe odluke o privremenom puštanju na slobodu ili pritvoru. Odgovor, fusnota 25 i sudska praksa sa Međunarodnog krivičnog suda koja se tu citira.

⁴³ Odgovor, stav 18.

⁴⁴ Odgovor, stav 20.

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Replika, stav 5.

⁴⁷ Replika, stav 6.

⁴⁸ Pobjijana odluka, stavovi 35-38, 40.

27. Panel će se najpre pozabaviti pitanjem Krasnićijevog uticaja. Panel napominje da je sudija za prethodni postupak u pobijanoj odluci zaključio da skorašnji izbori na Kosovu ne utiču na njegov raniji zaključak da Krasnići, kao nekadašnji politički rukovodilac i bivši zamenik komandanta OVK, još uvek ima uticaja na Kosovu.⁴⁹ Sudija za prethodni postupak je izjavio da mu taj položaj od uticaja omogućuje da pozove svoje pristalice i/ili pristalice OVK da ometaju postupak pred Specijalizovanim većima.⁵⁰ Panel podseća na svoj zaključak iz odluke po Krasnićijevoj žalbi da sudija za prethodni postupak nije napravio grešku zaključivši da Krasnići i dalje ima uticaja na Kosovu zahvaljujući položajima koje je ranije zauzimao.⁵¹ To se nije promenilo. Međutim, panel Apelacionog suda je takođe zaključio da nema dovoljno dokaza koji pokazuju da Krasnićijeva mišljenja mogu da mobilišu mrežu pristalica, uključujući sadašnje i bivše potčinjene, da nema konkretnih dokaza o Krasnićijevom uticaju na pojedince iz redova pristalica Udruženja ratnih veterana OVK, kao i da nisu predloženi dokazi o postojanju mreže pristalica, u smislu njihovog sastava, mogućnosti ili resursa.⁵²

28. Kao što je odbrana navela, panel primećuje da sudija za prethodni postupak više ne govori o podršci „mreže“ pristalica već podršci „lica koja su naklonjena njemu i/ili OVK“ ili podršci „pristalica“.⁵³ Iako panel smatra da sudija za prethodni postupak opravdano zaključuje da Krasnići i dalje ima uticaja na Kosovu, panel ipak nalazi da je Krasnićijeva tvrdnja donekle osnovana u smislu da su dokazi na koje se poziva sudija za prethodni postupak nedovoljni za donošenje objektivnog zaključka o njegovom vršenju uticaja na pristalice OVK jer, otkako je prethodno razmatrano to pitanje, nisu predloženi novi konkretni dokazi koji potkrepljuju takav zaključak. S tim u vezi, panel se nije uverio da materijal koji je tužilaštvo predložilo u dovoljnoj meri

⁴⁹ Pobijana odluka, stav 36. V. takođe pobijanu odluku, stav 38.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Odluka po Krasnićijevoj žalbi, stav 52.

⁵² Odluka po Krasnićijevoj žalbi, stavovi 54-56.

⁵³ V. pobijanu odluku, stavovi 36, 38. v. žalbu, stav 26.

pokazuje na koji način bi Krasnići zapravo bio u mogućnosti da vrši uticaj na pristalice OVK budući da se čini da u njemu nema dokaza koji ga dovode u vezu sa datim događajima.⁵⁴ Ovaj zaključak se stoga mora zanemariti. Panel će se kasnije pozabaviti eventualnim posledicama te konstatacije.

29. Panel sada prelazi na [BRISANO]. U pobijanoj odluci, sudija za prethodni postupak podsetio je na svoj raniji zaključak o postojanju opasnosti od ometanja postupka koji je doneo, između ostalog, na [BRISANO].⁵⁵ S tim u vezi, panel je zaključio u odluci po Krasnićijevoj žalbi da to pokazuje, u najmanju ruku, da je Krasnići sklon zastrašivanju svedoka.⁵⁶ Kad je reč o [BRISANO], sudija za prethodni postupak je konstatovao da, [BRISANO].⁵⁷ Sudija za prethodni postupak je dalje naveo da [BRISANO].⁵⁸ Sudija za prethodni postupak je takođe odbio Krasnićijev prigovor na dopuštenost [BRISANO].⁵⁹

30. Panel napominje da Krasnići u svojoj žalbi ne osporava pozivanje sudije za prethodni postupak na [BRISANO]. Panel Apelacionog suda je, u vezi s [BRISANO], ranije zaključio: (i) [BRISANO]; (ii) [BRISANO]; (iii) [BRISANO]; (iv) [BRISANO], i (v) [BRISANO] da je Krasnići sklon zastrašivanju svedoka.⁶⁰ Budući da nema promena u navedenim okolnostima koje bi se odrazile na raniju odluku sudije za prethodni postupak, panel smatra da taj zaključak i dalje stoji. Panel se uverio da već sam taj faktor potvrđuje [BRISANO] i potkrepljuje zaključak sudije za prethodni postupak da postoji rizik da će Krasnići, ukoliko bi bio pušten na slobodu, ometati tok krivičnog postupka.

⁵⁴ V. odgovor u vezi s preispitivanjem pritvora, stavovi 7-8, na koji se poziva u pobijanoj odluci, stav 33(ii).

⁵⁵ Pobijana odluka, stav 35.

⁵⁶ Odluka po Krasnićijevoj žalbi, stav 62. V. takođe pobijana odluka, stav 35.

⁵⁷ Pobijana odluka, stav 37.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Pobijana odluka, stav 16.

⁶⁰ Odluka po Krasnićijevoj žalbi, stavovi 61-62, 65.

31. Usled toga, panel ne mora da razmatra Krasnićijeve argumente u vezi sa navodnom greškom koju je sudija za prethodni postupak napravio [BRISANO].⁶¹ Panel dakle smatra da nije potrebno u ovoj fazi i za potrebe ove odluke utvrđivati da li su pravila koja se odnose na dopuštenost dokaza na suđenju nužno merodavna i za pitanja o pritvoru, niti razmatrati dopuštenost [BRISANO]. Sudija za prethodni postupak se nije pozvao na [BRISANO] u cilju utvrđivanja odgovornosti optuženog lica na suđenju. Ona je razmatrana isključivo radi ocene opasnosti od ometanja postupka iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona.

32. Isto tako, imajući u vidu da je, kao što je gore navedeno, već sam [BRISANO] dokaz o postojanju opasnosti od ometanja,⁶² panel smatra da pogrešno pozivanje sudije za prethodni postupak na uticaj koji Krasnići navodno ima na pristalice OVK⁶³ ne obesnažuje njegov opšti zaključak da i dalje postoji rizik da će Krasnići, ukoliko bi bio pušten na slobodu, ometati tok krivičnog postupka. Panel stoga zaključuje da Krasnići nije pokazao da je sudija za prethodni postupak napravio grešku donevši takav zaključak.

33. Panel se na kraju osvrće na, kako se tvrdi, grešku sudije za prethodni postupak jer nije zaključio da se sveobuhvatnim zaštitnim merama u predmetu bilo otklanja, bilo značajno umanjuje preostala opasnost od uticanja na svedoke. Iako Krasnići tvrdi da je sudija za prethodni postupak „dužan“ da razmotri uticaj zaštitnih mera na rizike o kojima je reč, panel konstatuje da on nije pokazao da je to sistematska obaveza.⁶⁴ Panel podseća da, iako su u nekim slučajevima veća pojedinih međunarodnih krivičnih sudova smatrala postojanje zaštitnih mera olakšavajućim faktorom prilikom odlučivanja o privremenom puštanju na slobodu,⁶⁵ u drugim slučajevima se postojanje

⁶² V. gore, stav 30.

⁶³ V. gore, stav 28.

⁶⁴ Nasuprot žalbi, stav 27; replika, stav 9.

⁶⁵ V. takođe F00005, Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o privremenom puštanju na slobodu, 30. april 2021. (u daljem tekstu: odluka po Veseljijevoj žalbi), stav 51 i sudsku praksu koja se tu citira.

zaštitnih mera podjednako smatralo razlogom više zašto veće ne bi trebalo da odobri privremeno puštanje na slobodu.⁶⁶

34. U svakom slučaju, premda je obrazloženje u pobijanoj odluci moglo biti podrobnije, panel se uverio da je sudija za prethodni postupak uzeo u obzir obim zaštitnih mera u ovom predmetu i ocenio da se njima dovoljno umanjuju utvrđene opasnosti.⁶⁷ Panel se slaže da su većem broja svedoka u predmetu dodeljene zaštitne mere i napominje da je, za neke od njih, sudija za prethodni postupak naložio [BRISANO];⁶⁸ (ii) [BRISANO],⁶⁹ odnosno (iii) [BRISANO].⁷⁰ U trenutku kad je doneo pobijanu odluku,⁷¹ sudija za prethodni postupak je, podsećajući da [BRISANO], zaključio da [BRISANO].⁷² Panel se slaže s tom ocenom i smatra da ona i dalje važi

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Pobijana odluka, stav 39.

⁶⁸ V. F00133/COR/CONF/RED, Poverljiva redigovana verzija ispravljene verzije prve odluke po zahtevu specijalizovanog tužioca za izricanje zaštitnih mera, 14. decembar 2020. (poverljivo) (prvobitna verzija je podneta 10. decembra 2020) (u daljem tekstu: prva odluka o zaštitnim merama), stav 132(d); F00190/CONF/RED, Poverljiva redigovana verzija odluke po drugom zahtevu specijalizovanog tužioca za izricanje zaštitnih mera i ponovljenom zahtevu za izricanje zaštitnih mera, kao i o proceduralnim pitanjima, 5. februar 2021. (poverljivo) (prvobitna verzija je podneta 5. februara 2021) (u daljem tekstu: druga odluka o zaštitnim merama), stav 144(d). V. takođe sledeće odluke donete nakon pobijane odluke: F00373/CONF/RED, Poverljiva redigovana verzija šeste odluke po zahtevu specijalizovanog tužioca za izricanje zaštitnih mera, 25. jun 2021. (poverljivo) (prvobitna verzija je podneta 25. juna 2021) (u daljem tekstu: šesta odluka o zaštitnim merama), stav 107(b); F00407/CONF/RED, Poverljiva redigovana verzija sedme odluke po zahtevu specijalizovanog tužioca za izricanje zaštitnih mera, 21. jul 2021. (poverljivo) (prvobitna verzija je podneta 21. jula 2021) (u daljem tekstu: sedma odluka o zaštitnim merama), stav 148(b); F00438/CONF/RED, Poverljiva redigovana verzija osme odluke po zahtevu specijalizovanog tužioca za izricanje zaštitnih mera, 24. avgust 2021. (poverljivo) (prvobitna verzija je podneta 24. avgusta 2021) (u daljem tekstu: osma odluka o zaštitnim merama), stav 93(f).

⁶⁹ V. prva odluka o zaštitnim merama, stav 132(h); druga odluka o zaštitnim merama, stav 144(e); F00338/CONF/RED, Poverljiva redigovana verzija pete odluke po zahtevu specijalizovanog tužioca za izricanje zaštitnih mera, 7. jun 2021. (poverljivo) (prvobitna verzija je podneta 4. juna 2021) (u daljem tekstu: peta odluka o zaštitnim merama), stav 76(c); šesta odluka o zaštitnim merama, stav 107(c); sedma odluka o zaštitnim merama, stav 148(c); osma odluka o zaštitnim merama, stav 93(g).

⁷⁰ V. prvu odluku o zaštitnim merama, stav 132(k); drugu odluku o zaštitnim merama, stav 144(g); petu odluku o zaštitnim merama, stav 76(b); šestu odluku o zaštitnim merama, stav 107(d); sedmu odluku o zaštitnim merama, stav 148(d); osmu odluku o zaštitnim merama, stav 93(h).

⁷¹ Šesta odluka o zaštitnim merama doneta je istog dana kad i pobijana odluka.

⁷² Šesta odluka o zaštitnim merama, stav 90. Sudija za prethodni postupak je takođe zaključio da [BRISANO]. V. drugu odluku o zaštitnim merama, stav 91. U šestoj odluci o zaštitnim merama, sudija za prethodni postupak je [BRISANO]. V. šestu odluku o zaštitnim merama, stav 107(c) i (d).

[BRISANO].⁷³ Panel smatra da činjenica da [BRISANO] ne utiče na konstataciju sudije za prethodni postupak.

35. [BRISANO].⁷⁴ Panel napominje da je Krasnići izostavio da pomene da [BRISANO].⁷⁵ [BRISANO].⁷⁶ S obzirom na zaključke, potvrđene odlukom po žalbi, u vezi sa Krasnićijevom ličnom sklonošću da zastrašuje svedoke, kao i [BRISANO],⁷⁷ panel smatra da sudija za prethodni postupak nije napravio grešku zaključivši da izrečene zaštitne mere nisu dovoljne da se umanju „neminovno velika“ opasnost od zastrašivanja svedoka ili uticanja na njih.⁷⁸ Panel stoga smatra da Krasnići nije pokazao da je sudija za prethodni postupak napravio uočljivu grešku ili zloupotrebio svoja diskreciono pravo prilikom razmatranja zaštitnih mera.

36. S obzirom na gore navedeno, panel Apelacionog suda odbija Krasnićijeve argumente o pogrešnoj primeni člana 41(6)(b)(ii) Zakona.

2. Član 41(6)(b)(iii) Zakona

37. Budući da je panel utvrdio da sudija za prethodni postupak nije pogrešio kad je zaključio da postoji opasnost od ometanja postupka prema članu 41(6)(b)(ii) Zakona, te da je produženje pritvora neophodno, nema potrebe da se razmatraju Krasnićijevi argumenti u vezi sa faktorima na koje se pozvao sudija za prethodni postupak prilikom ocenjivanja rizika iz člana 41(6)(b)(iii) Zakona.⁷⁹ Panel Apelacionog

⁷³ V. sedmu odluku o zaštitnim merama, stav 148(d) [BRISANO]; osmu odluku o zaštitnim merama, stav 93(h) [BRISANO]. V. takođe osmu odluku o zaštitnim merama, stavove 64, 66.

⁷⁴ V. prvu odluku o zaštitnim merama, stavove 38, 43, 56, 63, 84, 95, 104; drugu odluku o zaštitnim merama, stavove 48, 58, 70; petu odluku o zaštitnim merama, stavove 22, 34, 41, 48, 56; šestu odluku o zaštitnim merama, stavove 25, 36, 47, 57, 66, 76, 88; sedmu odluku o zaštitnim merama, stavove 49, 72, 89, 99, 109, 118; osmu odluku o zaštitnim merama, stavove 39-40, 51, 61.

⁷⁵ V. prvu odluku o zaštitnim merama, stavove 124-125, 132(q); drugu odluku o zaštitnim merama, stavove 135-136, 144(k); petu odluku o zaštitnim merama, stavove 74-75, 76(g); sedmu odluku o zaštitnim merama, stavove 143, 145, 148(i); osmu odluku o zaštitnim merama, stavove 88-89, 93(m).

⁷⁶ Nasuprot žalbi, stavovi 29-30.

⁷⁷ V. gore, stav 30. V. takođe pobijanu odluku, stavove 35, 38.

⁷⁸ V. pobijanu odluku, stav 39.

⁷⁹ V. žalbu, stavove 33-39.

suda podseća da su uslovi navedeni u članu 41(6)(b) Zakona alternativni.⁸⁰ Ako je jedan od njih ispunjen, preostali uslovi ne moraju da se razmatraju da bi se produžio pritvor. Prema tome, greške na koje ukazuje Krasnići u vezi sa članom 41(6)(b)(iii) Zakona ne moraju da se razmatraju.⁸¹ To znači da nijedan zaključak koji bi panel doneo o Krasnićijevim argumentima ne bi uticao na ishod pobijane odluke. Potrebno je, međutim, da panel razmotri da li je sudija za prethodni postupak pogrešno zaključio da se opasnost od ometanja postupka ne bi mogla umanjiti primenom predloženih uslova za privremeno puštanje na slobodu. Panel takođe treba da razmotri argumente strana u postupku u vezi sa srazmernošću mere pritvora.

D. PRIGOVORI NA OCENU SRAZMERNOSTI MERE PRITVORA (ČETVRTI OSNOV)

1. Argumentacija strana u postupku

38. Krasnići tvrdi da je sudija za prethodni postupak napravio uočljive greške zaključivši da je nastavak pritvora srazmeran.⁸² On iznosi da je sudija za prethodni postupak pogrešno zaključio da je datum početka suđenja još uvek u domenu nagađanja i nije razmotrio srazmernost imajući u vidu da je sredina januara 2022. najraniji mogući datum za početak suđenja.⁸³ Po Krasnićijevim rečima, sudija za prethodni postupak je takođe pogrešio jer je uskraćivanje porodičnih poseta razmatrao odvojeno od ocene srazmernosti i zaključio da je to uskraćivanje srazmerno s obzirom na legitiman cilj zaštite njegovog zdravlja i zdravlja drugih lica tokom vanrednih zdravstvenih prilika.⁸⁴ Krasnići na kraju iznosi da će mu usled pritvora u

⁸⁰ V. na primer KSC-BC-2020-04, F00005/RED, Javna redigovana verzija odluke po žalbi Pjetera Šalje na odluku o privremenom puštanju na slobodu, 20. avgust 2021. (prvobitna verzija podneta je 20. avgusta 2021) (u daljem tekstu: odluka po Šaljinoj žalbi), stav 43; odluku po Krasnićijevoj žalbi, stav 66; odluku po Tačijevoj žalbi, stav 78.

⁸¹ V. žalbu, stavove 33-39.

⁸² Žalba, stavovi 47-53, gde se upućuje na pobijanu odluku, stavovi 58-60.

⁸³ Žalba, stavovi 47-49.

⁸⁴ Žalba, stavovi 48, 50-51; replika, stav 14.

Holandiji i dalje biti ograničena mogućnost ličnih poseta, čak i nakon što takve posete ponovo počnu da se organizuju od sredine jula 2021.⁸⁵

39. Tužilaštvo u odgovoru iznosi da sudija za prethodni postupak nije pogrešno zaključio da je procena o trajanju pritvora pre suđenja preuranjena i spekulativnog karaktera s obzirom na različite procene strana u postupku i činjenicu da je panel Apelacionog suda zaključio da takva procena nije potrebna.⁸⁶ Tužilaštvo takođe tvrdi da je sudija za prethodni postupak uzeo u obzir pitanje porodičnih poseta i da Krasnići jednostavno smatra da on nije pridao dovoljan značaj tom faktoru.⁸⁷

40. Krasnići u replici iznosi da se u odgovoru zanemaruje da se porodične posete u holandskim zatvorima organizuju na drugačiji način i da ograničenje nekih prava u kosovskim zatvorima nije isto što i uvođenje osmomesечne zabrane porodičnih poseta.⁸⁸

2. Ocena panela Apelacionog suda

41. Panel smatra da je sudija za prethodni postupak s pravom podsetio na važnost načela srazmernosti prilikom odlučivanja o opravdanosti pritvora pre suđenja.⁸⁹ Vreme provedeno u pritvoru pre suđenja je faktor koji se mora razmotriti zajedno sa rizicima opisanim u članu 41(6)(b) Zakona, da bi se utvrdilo da li, kada se svi faktori uzmu u obzir, dalji pritvor „prestaje da bude opravdan“ a lice mora da bude pušteno na slobodu.⁹⁰ Panel dalje podseća na svoju odluku po Krasnićijevoj žalbi da sudija za prethodni postupak nije pogrešio usvojivši drugačiji pristup od nekih sudija sa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju koje su prilikom donošenja diskrecione odluke o puštanju na slobodu optuženog uzimale u obzir moguće trajanje

⁸⁵ Žalba, stav 52; replika, stav 14, fusnota 27.

⁸⁶ Odgovor, stavovi 27-28.

⁸⁷ Odgovor, stav 28.

⁸⁸ Replika, stav 15.

⁸⁹ Pobjijana odluka, stav 58. V. takođe odluku po Krasnićijevoj žalbi, stav 69.

⁹⁰ Pobjijana odluka, stav 58.

prитvora pre početka suđenja, tim pre što se periodično preispituje neophodnost produžetka pritvora.⁹¹

42. Panel dalje napominje da je sudija za prethodni postupak uzeo u obzir sledeće faktore kada je zaključio da je vreme koje je Krasnići proveo u pritvoru pre suđenja srazmerno i da u ovom trenutku svaka rasprava o njegovom očekivanom trajanju ostaje u domenu nagađanja: (i) Krasnići se tereti u deset tačaka optužnice za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti u vezi sa događajima koji su se odigrali na više lokacija u dužem vremenskom periodu; (ii) u slučaju da bude oglašen krivim, mogao bi da bude osuđen na dugačku kaznu; (iii) složenost predmeta; (iv) rizici iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu biti umanjani postavljanjem dodatnih uslova; (v) sve procesne radnje koje čine deo prethodnog postupka biće završene da bi spis predmeta bio upućen panelu radi početka suđenja u dogledno vreme, i (vi) relevantni rokovi su ili ispoštovani ili produženi iz opravdanih razloga, uključujući na Krasnićijev zahtev.⁹² Sudija za prethodni postupak je takođe istakao činjenicu da se pre početka suđenja periodično preispituje dalji pritvor.⁹³

43. Iako sudija za prethodni postupak nije izričito naveo procene strana u postupku o mogućem datumu početka suđenja kao jedan od faktora koje je uzeo u obzir razmatrajući pitanje srazmernosti, on je imao u vidu tvrdnju odbrane da strane u postupku imaju veoma različito mišljenje o mogućem datumu početka suđenja.⁹⁴ S obzirom da se predmet nalazi u fazi prethodnog postupka i činjenicu da strane u postupku i dalje imaju različite stavove u pogledu mogućeg datuma početka suđenja, panel smatra da ni u ovom slučaju sudija za prethodni postupak nije neopravdano doneo zaključak već je naprotiv, shodno svom diskrecionom pravu, kao i prilikom

⁹¹ Odluka po Krasnićijevoj žalbi, stav 71 i sudska praksa koja se tu navodi. V. takođe pravilo 57(2) Pravilnika; član 41(10) Zakona.

⁹² Pobjana odluka, stav 59.

⁹³ Pobjana odluka, stav 59.

⁹⁴ Pobjana odluka, stav 55, gde se citira izjašnjenje u vezi s preispitivanjem pritvora, stavovi 35-39.

prethodne ocene, zaključio da je u ovoj fazi postupka svako razmatranje Krasnićijevog očekivanog boravka u pritvoru pre suđenja čisto nagađanje.⁹⁵

44. Kad je reč o Krasnićijevim argumentima u pogledu porodičnih poseta, panel smatra da je sudija za prethodni postupak posebno uzeo u obzir to pitanje kada je odlučivao o opravdanosti daljeg pritvora. To je jasno ne samo zato što je sudija za prethodni postupak razmatrao to pitanje u odeljku naslovljenom „Srazmernost pritvora“,⁹⁶ već i iz činjenice da se sudija za prethodni postupak posebno osvrnuo na *predstojeću* mogućnost porodičnih poseta prilikom ocene srazmernosti mere *produžetka* Krasnićijevog boravka u pritvoru pre početka suđenja. Iako je razmatranje sudije za prethodni postupak o ograničenjima Krasnićijevog prava na porodični život zaista sažeto i u njemu se ne razmatraju detaljno sudska praksa ili činjenični argumenti izneti u Krasnićijevom podnesku,⁹⁷ panel nije uveren da se sudija za prethodni postupak neopravdano pozivao na očekivani budući razvoj situacije s obzirom na informacije koje je dostavio sekretar Specijalizovanih veća, odnosno da će porodične posete ponovo otpočeti 15. jula 2021, što je manje od tri nedelje nakon donošenja pobijane odluke.⁹⁸

45. Pored toga, što se tiče tvrdnje da je napravljena greška jer nisu uzete u obzir poteškoće koje će Krasnići imati sa ličnim posetama članova porodice čak i nakon ukidanja ograničenja, budući da je pritvoren u Holandiji, panel napominje da ovaj argument nije iznet sudiji za prethodni postupak i prvi put se navodi tek u žalbi.⁹⁹ Sekretar je obavestio sudiju za prethodni postupak i strane u postupku o predstojećem

⁹⁵ Nasuprot žalbi, stav 49.

⁹⁶ Pobijana odluka, stavovi 55, 57, 59-60.

⁹⁷ Pobijana odluka, stav 60; izjašnjenje u vezi s preispitivanjem pritvora, stavovi 40-44; replika na izjašnjenje u vezi s preispitivanjem pritvora, stavovi 12-13.

⁹⁸ Pobijana odluka, stav 60, gde se citira F00353/RED, Javna redigovana verzija „Ažuriranog izjašnjenja sekretara prema pravilu 23(2) o merama za ublažavanje rizika od kovida-19“, podnesak F00353 od 16. juna 2021, 17. jun 2021. (prvobitna verzija je podneta 16. juna 2021) (u daljem tekstu: ažurirano izjašnjenje sekretara o kovidu-19), stavovi 15, 17. V. takođe F00402, Podnesak sekretara u vezi sa šestom statusnom konferencijom, 16. jul 2021, stav 8.

⁹⁹ Žalba, stav 52.

ponovnom uspostavljanju porodičnih poseta putem podneska 16. juna 2021, dva dana pre nego što je Krasnići podneo repliku sudiji za prethodni postupak.¹⁰⁰ Budući da je Krasnići objektivno mogao da iznese taj argument sudiji za prethodni postupak, panel ga bez razmatranja odbacuje.¹⁰¹

46. Iz tih razloga, Krasnićijev žalbeni osnov u vezi sa ocenom srazmernosti pritvora se odbija.

E. PRIGOVORI NA OCENU USLOVA ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU (TREĆI ŽALBENI OSNOV)

1. Argumentacija strana u postupku

47. Krasnići iznosi da je sudija za prethodni postupak napravio uočljive greške zaključivši da bi se uslovnim puštanjem na slobodu nedovoljno umanjile opasnosti koje su bile ispravno konstatovane.¹⁰² On tvrdi da sudija za prethodni postupak nije valjano razmotrio potencijalne uslove puštanja na slobodu i da je zanemario ili propustio da navede razloge zašto je odbio relevantne argumente odbrane.¹⁰³ Konkretno, Krasnići iznosi da sudija za prethodni postupak nije sagledao ukupne dokaze koji pokazuju da kosovska policija ima mogućnosti da nadzire njegove privatne komunikacije.¹⁰⁴ Osim toga, on tvrdi da je sudija za prethodni postupak neopravdano odbacio izjavu kosovske policije kao uopštenu tvrdnju a da nije *proprio*

¹⁰⁰ V. ažurirano izjašnjenje sekretara o kovidu-19, podneto 16. juna 2021; repliku na izjašnjenje u vezi s preispitivanjem pritvora, podnetu 18. juna 2021.

¹⁰¹ Odluka po Haradinajevoj žalbi, stavovi 29, 38; odluka po Veseljijevoj žalbi, stav 51. V. takođe odluku po žalbi Gucatija i Haradinaja u vezi s preliminarnim podnescima, stav 15; odluku po Šaljinoj žalbi, stav 8.

¹⁰² Žalba, stavovi 4(3), 40-46, gde se poziva na pobijanu odluku, stavovi 50-52.

¹⁰³ Žalba, stavovi 41-42; replika, stav 11, gde se između ostalog citira pobijana odluka, stavovi 50-52; izjašnjenje o preispitivanju pritvora, stavovi 48-51; F00358/A01, prilog 1 uz repliku odbrane g. Krasnićija na odgovor tužilaštva na izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora, 18. jun 2021. (poverljivo) (u daljem tekstu: prilog uz Krasnićijevu repliku o preispitivanju pritvora).

¹⁰⁴ Žalba, stav 42.

motu sproveo istragu, budući da se u njoj izričito poziva na zahtev odbrane koja je konkretno postavila pitanje o mogućnosti vršenja nadzora nad komunikacijama.¹⁰⁵

48. Pored toga, Krasnići se ne slaže sa sudijom za prethodni postupak jer je on bio zaokupljen mogućnošću da će Krasnići upotrebiti tuđi elektronski uređaj ili proslediti informacije putem drugog lica, čime se udaljio od ranijih konstatacija koje su se prevashodno bavile mogućnošću kosovske policije da nadzire i sprovede postavljene uslove.¹⁰⁶ Po Krasnićijevim rečima, sudija za prethodni postupak nije razmotrio na koji način se rizici mogu umanjiti postavljanjem dodatnih uslova i nije objasnio zašto se njima rizici ne mogu svesti na prihvatljiv nivo.¹⁰⁷

49. Tužilaštvo odgovara da Krasnići iznosi samo puko neslaganje ali ne navodi grešku u objašnjenju sudije za prethodni postupak o tome zašto se rizici ne mogu umanjiti nikakvim uslovima.¹⁰⁸ Po rečima tužilaštva, ukoliko se utvrđeni rizici ne mogu umanjiti nikakvim uslovima, veće „nema obavezu da ocenjuje spremnost i mogućnost neke države da sprovodi uslove.“¹⁰⁹ U svakom slučaju, tužilaštvo tvrdi da je sudija za prethodni postupak valjano odmerio uveravanja kosovske policije.¹¹⁰ Tužilaštvo se dalje poziva na raniju odluku u kojoj je panel Apelacionog suda potvrdio zaključak sudije za prethodni postupak da su uopštena uveravanja generalnog direktora kosovske policije nedovoljna.¹¹¹

50. Krasnići u replici iznosi da raniji zaključak panela Apelacionog suda o tome da su garancije nedovoljne nije relevantan – nove garancije su odgovor na konkretna pitanja odbrane i u skladu su sa drugim materijalom koji u pobijanoj odluci nije

¹⁰⁵ Žalba, stav 43.

¹⁰⁶ Žalba, stav 44; replika, stav 13, gde se citira pobijana odluka, stav 52; prva odluka o pritvoru, stav 49.

¹⁰⁷ Žalba, stav 45.

¹⁰⁸ Odgovor, stav 25.

¹⁰⁹ Odgovor, stav 26.

¹¹⁰ Ibid.

¹¹¹ Ibid.

ocenjen.¹¹² Na kraju, Krasnići tvrdi da je, suprotno načelu da se u Specijalizovanim većima pritvor pre suđenja smatra izuzetnom merom, u pobijanoj odluci primenjen prekomerno visok kriterijum jer je posvećena prevelika pažnja mogućnosti prosleđivanja informacija putem drugih lica, uprkos dokazima o tome da je moguće ograničiti njegove kontakte, vršiti nadzor nad komunikacijama i uprkos postojanju zaštitnih mera.¹¹³

2. Ocena panela Apelacionog suda

51. Sudija za prethodni postupak je podsetio na svoj raniji zaključak da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća mogu efikasno ograničiti i nadzirati Krasnićijeve komunikacije, čime se umanjuje opasnost od ometanja postupka ili doprinošenja izvršenju krivičnih dela.¹¹⁴ Osim toga, on je zaključio da se opasnost od ometanja postupka ili izvršenja novih krivičnih dela ne može umanjiti ni uslovima koje je predložio Krasnići ni bilo kojim drugim ograničenjima.¹¹⁵ On je takođe zaključio da su dodatne garancije koje predlaže Krasnići nedovoljne da bi se otklonili ti rizici i konkretno iznosi da, uprkos nizu detaljnih pitanja koje je odbrana uputila kosovskoj policiji, izjava kosovske policije predstavlja uopštenu tvrdnju koja ne objašnjava da li bi uslovi koje predlaže Krasnići ili bilo koje druge mere koje naloži sudija za prethodni postupak, a posebno mere za sprečavanje nedozvoljene komunikacije, mogli efikasno da se sprovedu i, ako je to slučaj, koje konkretne mere bi bile primenjene.¹¹⁶ Sudija za prethodni postupak je zaključio da čak ni dodatne mere, kao što su ograničavanje korišćenja interneta i (mobilnog) telefona i ugrađivanje programa za beleženje pritisnutih tastera ili sličnih nadzornih uređaja, ne bi sprečile Krasnićija da koristi druge elektronske uređaje koji pripadaju drugim licima, na primer članovima njegove porodice ili poznanika, ili da

¹¹² Replika, stav 12.

¹¹³ Replika, stav 13, gde se citira pobijana odluka, stav 52; prva odluka o pritvoru, stav 49.

¹¹⁴ Pobijana odluka, stav 50.

¹¹⁵ Pobijana odluka, stav 53.

¹¹⁶ Pobijana odluka, stav 51.

drugima daje instrukcije u cilju zastrašivanja odnosno uticanja na svedoke, imajući posebno u vidu njegov uticajni položaj i [BRISANO].¹¹⁷

52. Panel Apelacionog suda će najpre razmotriti Krasnićijevu tvrdnju da je sudija za prethodni postupak pogrešio iznevši bojazni da postoji mogućnost da će druga lica preneti informacije. Najpre, panel se nije uverio da je neopravdano što je sudija za prethodni postupak razmatrao taj oblik indirektne komunikacije prvi put tek u toj odluci, s obzirom da to u ranijim odlukama o Krasnićijevom pritvoru nije pominjao.

53. Zatim, panel se takođe nije uverio da se tim razmatranjem postavlja previsok minimalni uslov za privremeno puštanje na slobodu u Krasnićijevom slučaju. Uslovi za puštanje na slobodu „moraju biti srazmerni potrebi da se umanje utvrđene opasnosti“.¹¹⁸ Prema tome, Krasnićijev nije pokazao da je uzimanje u obzir mogućnosti indirektne komunikacije bilo neopravdano imajući u vidu da je sudija za prethodni postupak konstatovao da postoje ozbiljni rizici ukoliko bi Krasnićijev uspeo da komunicira na nedozvoljen način i da bi usled takvih komunikacija mogle da nastanu teške posledice. Panel stoga odbija Krasnićijeve argumente o tome da je sudija za prethodni postupak u svom rezonovanju uzeo u obzir indirektne načine komunikacije.

54. Panel napominje da je Krasnićijev zaista predložio detaljan spisak uslova kojima se, teoretski gledano, mogu ograničiti i nadzirati njegove komunikacije. Međutim, panel ističe da treba utvrditi da li bi te mere mogle efikasno da se sprovedu. U tom pogledu, panel smatra da bi spremnost i mogućnost kosovske policije da sprovede uslove predložene za privremeno puštanje na slobodu mogli doprineti umanjenju opasnosti koje je utvrdio sudija za prethodni postupak. Nadležni panel stoga treba da ispita da li se, u relevantnim slučajevima, pruženim garancijama mogu na

¹¹⁷ Pobijana odluka, stav 52.

¹¹⁸ MKS, *Prosecutor v. Gbagbo and Blé Goudé*, ICC-02/11-01/15-1251-Red2, Second Public Redacted Judgment on the Prosecutor's appeal against the oral decision of Trial Chamber I pursuant to article 81(3)(c)(i) of the Statute, 21. februar 2019, stav 54.

odgovarajući način umanjiti opasnosti. To ispitivanje treba da se vrši od slučaja do slučaja. Panel smatra da, s obzirom na opsežan spisak uslova koje je Krasnići predložio, sudija za prethodni postupak nije mogao da donese zaključak da se nijednim od tih uslova ne bi dovoljno mogle umanjiti utvrđene opasnosti bez prethodno obavljene ocene sprovodivosti datih mera.

55. Prelazeći, dakle, na garancije kosovske policije, panel se slaže sa sudijom za prethodni postupak da se odgovor [BRISANO] (u daljem tekstu: direktor policije), s obzirom na njegov uopšten i paušalan karakter, ne može smatrati potvrdnim odgovorom na detaljna pitanja odbrane, suprotno Krasnićijevoj tvrdnji.¹¹⁹ Isto tako, panel se slaže sa sudijom za prethodni postupak da se očekivalo da će direktor policije, s obzirom da je Krasnićijev branilac postavio detaljna pitanja,¹²⁰ dati precizniji odgovor praćen relevantnom dokumentacijom i konkretnim merama koje se mogu primeniti, što nije bio slučaj.¹²¹ U datim okolnostima, panel zaključuje da, iako se čini da garancije kosovske policije ukazuju na njenu volju i spremnost da sprovede predložene uslove, s obzirom na mali broj dostupnih informacija, nemoguće je oceniti koje su stvarne mogućnosti i resursi kosovske policije da te mere sprovede.

56. Međutim, panel zaključuje da, ukoliko je sudija za prethodni postupak smatrao, kao što jeste, da odgovor kosovske policije nije zadovoljavajući, trebalo je da zatraži od direktora policije detaljniji odgovor od onog koji je dobio, tim pre što je Krasnići¹²² izričito tražio od njega da to učini, a u odgovoru direktora policije se pritom

¹¹⁹ Prilog uz Krasnićijevu repliku o preispitivanju pritvora, str. 2; pobijana odluka, stav 51. V. suprotno žalbi, stav 43.

¹²⁰ Prilog uz Krasnićijevu repliku o preispitivanju pritvora, str. 3-4.

¹²¹ Pobijana odluka, stav 51.

¹²² Izjašnjenje o preispitivanju pritvora, stav 51. Panel napominje da je Krasnići uputio poziv sudiji za prethodni postupak da zatraži informacije od kosovske policije pre nego što je dostavio garancije kosovske policije kao odgovor na svoj upi i da sudiji za prethodni postupak kasnije više nije upućen novi poziv nakon što su garancije podnete. Međutim, panel smatra da je prvobitni poziv upućen sudiji za prethodni postupak, u ovim okolnostima, morao da ga podstakne da razmisli da li bi bilo opravdano sprovesti dodatnu istragu nakon što je razmotrio garancije kosovske policije koje je dostavio Krasnići i zaključio da one nisu dovoljno precizne.

implicira da kosovska policija ima mogućnosti da sprovede date uslove.¹²³ Panel podseća da bi takva istraga bila diskreciono pravo sudije za prethodni postupak na osnovu člana 39(13) Zakona u vezi s pitanjima o pritvoru i u zavisnosti od okolnosti predmeta.¹²⁴ Panel takođe primećuje da sudija za prethodni postupak nije naveo razloge zašto nije naložio direktoru policije da dostavi detaljan odgovor, iako je naveo da postoji potreba za tim.

57. Prema tome, s obzirom na konkretne okolnosti predmeta, panel smatra da je osnovana Krasnićijeva tvrdnja da je sudija za prethodni postupak prekoračio svoja ovlašćenja kada je zaključio da se nijednim uslovom koji je predložio Krasnićići niti bilo kojim drugim uslovima ne mogu umanjiti utvrđene opasnosti, a da prethodno nije zatražio dodatno izjašnjenje direktora policije. Panel smatra da je sudija za prethodni postupak napravio grešku postupivši na taj način, budući da bi mu te informacije omogućile da oceni da li kosovska policija zaista može da sprovede date mere. Takve preciznije informacije bi sudiji za prethodni postupak pružile sveobuhvatniju i čvršću činjeničnu osnovu za ocenu sprovodivosti tih uslova, čime se naravno ne bi prejudicirala konačna odluka o tom pitanju.

58. S obzirom na gore navedeno, panel Apelacionog suda usvaja Krasnićijev treći žalbeni osnov i vraća stvar sudiji za prethodni postupak kako bi ocenio da li kosovska policija može efikasno da sprovede uslove koje je Krasnićići predložio ili bilo koje druge uslove koje sudija za prethodni postupak navede kako bi se umanjile utvrđene opasnosti.

59. S obzirom na ovaj zaključak, panel ne mora da razmatra preostali Krasnićijev argument o propustu sudije za prethodni postupak da razmotri garancije kosovske policije imajući u vidu merodavan normativni okvir koji se odnosi na nadzor nad

¹²³ Prilog uz Krasnićijevu repliku o preispitivanju pritvora, str. 2: " [BRISANO]." (naglasak dodat).

¹²⁴ Odluka po Šaljinoj žalbi, stav 60.

komunikacijama, kao i materijal iz javnih izvora o vršenju tih ovlašćenja u praksi od strane kosovske policije.¹²⁵

IV. DISPOZITIV

60. Iz tih razloga, panel Apelacionog suda:

USVAJA Krasnićijev treći žalbeni osnov;

VRAĆA stvar sudiji za prethodni postupak na dalje razmatranje u skladu sa stavovima 56-**Error! Reference source not found.** ove odluke;

ODBIJA sve druge aspekte žalbe (Krasnićijev prvi, drugi i četvrti žalbeni osnov), i

NALAŽE Krasnićiju da podnese javne redigovane verzije žalbe i replike ili navede, putem podneska, da li se stepen tajnosti ovih podnesaka može promeniti u „javno“, u roku od deset dana po prijemu obaveštenja o ovoj odluci.

/potpis na originalu/

Sudija Mišel Pikar,
predsedavajući sudija

Petak, 1. oktobar 2021.

U Hagu, Holandija

¹²⁵ Žalba, stav 42; replika, stav 12.